

BOJ

Föreningshandbok
för brottsofferjourer

Brottsofferjourenas Riksförbund

studieplan

studieplan till
Föreningshandbok
för brottsofferjourer

© Brottsofferjourernas Riksförbund

Box 11014, 100 61 Stockholm

Telefon 08-644 88 00

Fax 08-644 88 28

E-post boj.riks@boj.se

Hemsida www.boj.se

ISBN 978-91-976609-0-7

Har tagits fram av
Studieförbundet Vuxenskolan
i samarbete med BOJ

Förord

Denna studieplan har tagits fram av Studieförbundet Vuxenskolan, SV, i samarbete med Brottsofferjourernas Riksförbund, BOJ, till *Föreningshandbok för brottsofferjourer*.

Studieplanen är ett redskap för att hjälpa studiecirkeln/samtalsgruppen att diskutera föreningshandboken, men också att reflektera över egna erfarenheter och vidareutveckla sitt förhållningssätt. Till varje kapitel följer frågeställningar som förslag till samtal och diskussion. Alla frågeställningar har inget givet svar utan ska leda till diskussion och eftertanke och ge möjlighet till reflektion.

Deltagarnas bakgrund, erfarenheter, nyfikenhet och frågor är grunden i cirkelarbetet.

Studiecirkeln hjälper deltagarna att få ökade kunskaper, som leder till åsikter, som leder till insikter.

Lycka till med arbetet kring boken *Föreningshandbok för brottsofferjourer*.

Studieförbundet Vuxenskolan
Birgitta Hofgren
*verksamhetsutvecklare
organisationer*

Brottsofferjourernas Riksförbund
Ulla Graneli
utbildningsansvarig

Allmänt om studiecirkeln

En studiecirkel består av deltagare som bestämt sig för att ge sin tid till att fördjupa sina kunskaper och dela med sig av sina erfarenheter. Cirkelledaren/samtalsledaren ser till att arbetet kommer igång och har den administrativa uppgiften att föra in närvaron.

Enligt Folkbildningsrådets definition består en studiecirkel av minst tre personer som under minst tre sammankomster och minst nio studietimmar söker kunskap.

Kontakta alltid den lokala SV-avdelningen för hjälp med cirkelledare, att starta studiecirkeln, för information om hur en studiecirkel jobbar, för hjälp med studiebesök (kapitel 7) och för fackmannabesök. Under studiecirkelns gång kanske det kommer upp fler förslag på studiebesök och för fackmannamedverkan. Det kan handla om studiebesök i någon annan frivilligorganisation som arbetar med frivilligt socialt arbete som till exempel Röda Korset, Sveriges Kvinnojourers Riksförbund eller medverkan av en erfaren utbildare för föreningsstyrelser.

- SV lokalt genomför grundläggande utbildningar för cirkelledare.
- Följ gärna upp denna cirkel med ytterligare cirklar för förtroendevalda.
- Kontakta SV på orten för ytterligare information.

Studiecirkeln som arbetsform

Börja första sammankomsten med att presentera er för varandra. Anteckna namn, adresser och telefonnummer så ni kan nå varandra om det behövs. Samtala gärna om varför ni valt att gå den här cirkeln och vad ni förväntar er av studierna. Berätta också om ni har specialintressen eller specialkunskaper i cirkelämnet. Fundera på vad ni har tid och lust att läsa och arbeta med mellan sammankomsterna, till exempel leta fram fördjupningsmaterial och faktauppgifter.

Titta gärna igenom litteraturtips (sid 91). För varje kapitel i boken finns det tips på böcker som kan komma till nytta i cirkelarbetet.

Tänk på att ni kan hitta mycket intressant tilläggsinformation på biblioteket och på Internet. På www.boj.se kan du logga in på jourarbetare och har då tillgång till det material som det hänvisas till i boken. Inlogg-

ningsuppgifter finns på den lokala jouren eller kontakta Brottsofferjourernas Riksförbund.

Diskutera hur ni tycker att arbetet bör gå till, hur många gånger och hur ofta ni vill träffas och hur lång varje sammankomst ska vara.

Ögna igenom boken och studiehandledningen och planera hur ni vill lägga upp cirkelarbetet. Ska studiecirkeln omfatta hela boken eller ska särskilda kapitel väljas ut?

Kom ihåg att studiehandledningen bara är ett förslag att utgå ifrån, ni bestämmer själva vad ni vill ta upp och vad ni inte vill diskutera. Lägg gärna till egna frågeställningar.

Varje träff kan avslutas med en reflektion om träffens innehåll. Gå laget runt och låt varje deltagare berätta vad han/hon tyckt varit särskilt intressant/fått kunskap om/ändrat sitt förhållningssätt till.

Viktigt att också ta upp oklarheter och sådant som man vill återkomma till nästföljande gång.

Tänk på att studiecirkeln fungerar bäst om alla är aktiva och får komma till tals. Det är också viktigt att det finns tid för reflektion mellan sammankomsterna.

Avsluta studiecirkeln med en enkel utvärdering, där var och en av deltagarna skriver ned hur de har upplevt att arbetet inom cirkeln utvecklats.

I. Det här är BOJ

En introduktion till varför BOJ finns och vilka värderingar som ligger till grund för vårt arbete. Här berättas också hur BOJ bildades och lite om rättsutvecklingen på brottsofferområdet.

Att diskutera:

- Vem är brottsoffer?
- Skillnader och likheter mellan det brottsoffer- och vittnesstöd som BOJ erbjuder och som samhället ska erbjuda.
- Tycker du att de värderingar som finns i BOJs verksamhetsmål och stadgar är tydliga?
- Vad menas med "sekundär viktisering"?
- Hur kom din förening till?

2. Så fungerar organisationen

En beskrivning av BOJs struktur och vad som görs på olika nivåer samt hur man kan påverka beslut inom organisationen. Här blir man bekant med den demokratiska processen i förening och förbund.

Att diskutera:

- Vilka samarbetspartner arbetar ni med lokalt?
- Vilka olika finansieringsmöjligheter finns det/har ni för jouten?
- Hur kan man få fler aktiva medlemmar knutna till jouten?
- Vilka samarbetspartner finns inom regionen?
- Finns det behov av att regionernas utbildningsansvariga får egna utbildningar, för att kunna stötta jouterna?
- Vilka för- och nackdelar finns det med en enhetlig grafisk profil inom hela organisationen?
- Finns det behov av ytterligare kompetenshöjande utbildningar, förutom dem som anges i boken?
- Vad kännetecknar ett demokratiskt föreningsarbete?
- Hur kan en enskild medlem i den lokala BOJ-föreningen påverka verksamheten?
- Hur är behandlingsgången för en skriven motion inom jouten – för ett avslag eller ett bifall?
- Den interna kommunikationen är viktig. Det man själv har lärt sig kan komma andra till del. På vad sätt skulle den kunna fungera bättre än vad den gör idag? Diskutera utifrån bilden på sidan 20.

3. Driva en förening

Om hur en ideell förening drivs och vem som har ansvar för vad. Föreningslivets grunder presenteras här – viktig kunskap för alla som tar på sig ansvaret att bli styrelseledamot.

Att diskutera:

- Är du förtrogen med föreningens stadgar?
- Hur tycker du att valberedningen ska arbeta?
- Hur är styrelsen i din förening sammansatt? Vilken kompetens behövs i styrelsen?
- Hur kan medlemmar som inte är medlem i styrelsen påverka föreningens arbete?
- Vad är fördelen med att fördela arbetet på olika ansvarsområden/grupper?
- Vad tror du gruppsycket har för betydelse vid reservation?
- Hur ser protokollen ut i er förening?
- Hur kan verksamhetsberättelsen ge en bra bild av det komplexa arbetet?
- Hur kan föreningen ta tillvara allas idéer inom jouren för verksamhetsplanen? (se vidare sidan 64)
- Likheter och skillnader mellan föreningens senaste verksamhets- och förvaltningsberättelse och vad som beskrivs på sidorna 30-32.
- Vilka instanser har föreningen sökt bidrag från?
- Hur ser du på arbetsgivarrollen i en ideell förening?

4. Minimikrav för en BOJ-förening

Redogörelse för de kvalitetskrav BOJ gemensamt satt upp för sina lokala brottsofferjourer.

Att diskutera:

- Varför är det viktigt med ett kvalitetskrav inom BOJ?
- Vad tycker du är viktigt när det gäller;
 - tillgängligheten
 - lokalens placering
 - mångfald bland medarbetarna
 - nåbarhet per telefon?
- Vilka övervägande gör du när det gäller tillgänglighet och att garantera diskretion?
- Vad har din jour för nytta av statistiken?
- Vilka rutiner finns på jouren
 - för hembesök
 - att lämna ut telefonnummer och adress
 - om stöd- eller vittnesperson blir hotad?
- Hur kan styrelsen se över både anställda och ideellas behov av kompetensutveckling?
- Hur kan man tillgodogöra sig av varandras erfarenheter?

5. Samordna stödpersoner och vittnesstöd

Om olika roller och ansvar för anställda och ideellt arbetande jourmedarbetare. Här beskrivs hur man rekryterar, utbildar och samordnar, samt om vikten av tydlig rollfördelning och uppmuntran. Kapitlet berör centrala frågor för brottsofferjourernas aktiva stödverksamhet.

Att diskutera:

- Hur är ansvarsfördelningen på jouden för att samordna stöd- och vittnesperson?
- Beskriv rollfördelningen mellan anställda och ideella krafter.
- Hur kan man presentera "policy" för stöd- och vittnesstödspersoner vid rekrytering?
- På vilket sätt rekryterar jouden nya medarbetare?
- Finns det fler möjligheter vid rekrytering?
 - nya målgrupper?
- Finns det en utbildningsplan inom jouden
 - hur ofta uppdateras den?
- Utbildning och fortbildning tar mycket tid för jouden
 - på vad sätt kan Studieförbundet Vuxenskolan vara en resurs?
 - kan samarbetet i regionrådet utvecklas?
- Hur kan grundutbildningen anpassas till olika målgrupper när det gäller både innehåll och form
 - till äldre medarbetare?
 - till unga medarbetare?
 - för personer med invandrarbakgrund?
- Varför är uppmuntran så viktig och på vilket sätt kan det ske?

6. Stärka jouren internt

Detta kapitel är tänkt att ge uppslag och väcka tankar kring hur man inom jouren kan arbeta mer målinriktad. Här kan jourerna, utefter lokala förutsättningar, finna användbara tips. För de jourer som känner sig mogna att utvecklas ytterligare ett steg.

Att diskutera:

- Vad menas med devisen "tydligt, trevligt, görligt".
- Vad kan vara viktigt att tänka på när det uppstår konflikter i föreningen.
- Varför är det viktigt att öka medlemsantalet i föreningen?
- Hur kan man få kännedom om medlemmarnas olika kompetens som kan vara till nytta för föreningen?
– hur gör ni?
- Hur vill du att samarbetet med geografiskt närliggande jourer ska fungera?
- Hur kan man använda tipsen om utvärdering på sidan 65, i verksamhetsberättelsen?
- Vilka rutiner finns och borde finnas på jouren för informationsspridning?

7. Utåtriktad verksamhet

Innehåller många nya uppslag och idéer kring hur jouren kan bli mer känd och nå nya brottsoffergrupper.

Kapitlet innehåller förslag och råd som kan underlätta för de jourer som vill jobba mer utåtriktad.

Att diskutera:

- Vad tror du att folk i allmänhet tänker på när de hör BOJ?
- Vad tror du att kommunala beslutsfattare, myndigheter och andra föreningar har för bild av BOJ?
 - hur vill/kan du påverka den bilden för framtiden?
- Lista de kontakter som jouren har
 - vilka saknas?
- Vilka för- och nackdelar finns genom samverkan?
- Vilka nya grupper av brottsoffer känns viktigt för jouren att nå?
- Fundera över om det behövs en mediaansvarig i jouren?
- Vilka argument, anser du, är bra för att påverka kommunen för högre bidrag?

Studiebesök: Lokal dagstidning

Fackmannamedverkan: Utbildare eller ansvariga för kommunikation, information eller marknadsföring.

8. Projektarbete

Om vad man bör tänka på när man söker projektmedel. Här beskrivs gången från idé till utförande – inklusive dokumentation och utvärdering. Matnyttigt för den som söker medel för stora eller små projekt.

Att diskutera:

- Vilka erfarenheter har du/vi kring projekt
 - fallgropar?
 - ny verksamhet efter projekttidens slut?
- Hur kan projektets resultat spridas på bästa sätt, såväl inom som utom den egna organisationen?
- Vad är för- och nackdelar med projekt tillsammans med samverkande organisation?

Utvärdering

Det är angeläget för det fortsatta arbetet i er förening att cirkeln gör någon form av utvärdering av hur arbetet utvecklats sig.

- Vad var bra i cirkelarbetet?
- Mindre bra?
- Skulle vi ha ägnat mindre tid åt något avsnitt eller rent av hoppat över det?
- Skulle vi ägnat mer tid och fördjupat något avsnitt?
- Har arbetet i cirkeln infriat de förväntningar som fanns vid cirkelns start?
- Ska vi fortsätta utvecklingsarbetet med en ny cirkel?

